

Z OBSAHU	Neposkvrněné Srdce musí spasit Rusko	04
	Může se koncil mýlit?	10
	Svatý Josef: Vzor katolického mužství	14

Gerard Seghers: Sen svatého Josefa (cca mezi 1625–1630)

Aby nám z roku sv. Josefa něco zůstalo

Když před více než dvaceti lety skončilo slavení Velkého jubilea, vnímal jsem, že jeho prožití zanechalo v pastoračním životě farností některé dobré prvky, jako potřebu vracet se ke kořenům víry, prosbu o odpuštění minulých i současných hříchů, projevovat Milostivé léto s velkým odpuštěním vin i dluhů.

Letošní svátek sv. Josefa můžeme vzít jako malou kontrolu, zda v nás právě ukončený rok sv. Josefa zanechal nějaké duchovní ovoce. Zůstane nám Apoštolský list Svatého otce Františka *Patris Corde – Otcovským srdcem*, který se stal zdrojem myšlenek pro přiblížení životního příkladu a postojů sv. Josefa.

Někdo si možná přečetl román Jana Dobraczyňského *Stín otce*, v němž se autor pokusil přiblížit lidství sv. Josefa. Jiní si oblíbili některou z modliteb ke sv.

Josefovi a začali se ji pravidelně modlit. Sv. Josef by nás však neměl provázet jen v uplynulém roce, ale kráčet s námi i nadále.

Jeho pomoc mou demonstrovat na příběhu z nedávné doby. Jedna zemědělská rodina se na počátku zimy dostala do existenčních problémů a hrozilo jí, že bude muset velmi rychle opustit místo, kde měla ustájený dobytek. Kam teď jít s březími krávy, telaty a celým hospodářským zázemím? Členové rodiny byli ze vzniklé situace opravdu zoufalí, dostali však radu: Svěřte tuto svou situaci přímluvě sv. Josefa. Určitě se postará! Ve své tísní poslechli tuto radu a řadu dní se vroucně modlili. Prožili sice ještě několik těžkých dní a bezesných nocí, ale černý scénář, který se jevil neodvratný, se neuskutečnil. Výsledek nepřičetli pou-

hému štěstí nebo dobrému vyjednání, ale přímluvě sv. Josefa.

A jak to udělat, aby nám něco z roku sv. Josefa zůstalo? Francouzský teolog Auguste Valensin SI si do svého osobního deníku napsal: „Josefe, prosím za prominutí, že jsem až dosud byl k tobě tak málo pozorný. Požehnaný jsi mezi muži!“

Kéž nám v průběhu celého roku, při slavení mariánských svátků, ale též ve všech nejistotách každodenního života častěji zaletí mysl k tomu, do jehož péče svěřil Bůh svého Syna i jeho Matku s prosbou: Svatý Josefe, postarej se, prosím, i o tuto mou záležitost! A uvidíme, že sv. Josef pomáhá.

*Mons. Josef Nuzik
pomocný biskup a generální vikář
olomoucké arcidiecéze*

Sirotčinec Matky Terezy čelí policejnímu vyšetřování kvůli tomu, že „nutil“ dívky modlit se a číst Bibli

Indická policie vyšetřuje řád založený svatou Terezou z Kalkaty kvůli údajnému nucení hinduistických dívek ke konverzi ke křesťanství.

Misionářky lásky byly obviněny z toho, že v sirotčinci v západním státě Gudžarát nutily dívky číst Bibli, modlit se a nosit křížky.

Vyšetřování navazuje na inspekci, kterou v sirotčinci ve Vadodaře začátkem tohoto měsíce provedl Mayank Trivedi, oblastní vedoucí sociálních služeb, ve spolupráci s Výborem na ochranu dětí.

Podle stížnosti byly dívky, které byly zachráněny z nucených prací nebo byly sirotky, podrobeny katolickým praktikám s úmyslem „obrátit je na křesťanství“.

Inspektoři také uvedli, že řeholnice se věnovaly „činnostem, které záměrně a ostře urážejí náboženské citění hinduistů“.

Zákon proti konverzím zavedený v Gudžarátu – domovském státě premiéra Narendry Modiho – zakazuje „násilné konverze“ stoupenců nehinduistických náboženství.

Misionářky lásky obvinění odmítly

Jedna z nich, sestra Clarissa z domu ve Vadodaře, v rozhovoru pro *AsiaNews* uvedla: „Jsme v šoku, to, co říkají, není vůbec pravda a vyšetřování stále probíhá.“

Dodala, že sestra Mary Prema Pie-rick, představená Misionářek lásky, „nám zavolala, aby nám vyjádřila svou blízkost, a modlí se za nás“.

„Všichni se za nás modlí a utěšují nás, včetně mnoha lidí hlásících se k jiným náboženstvím. Prosím, modlete se za nás i nadále,“ dodala.

Arcibiskup Felix Machado z diecéze Vasai, generální sekretář Indické biskupské konference, sdělil tiskové agentuře, že je vyšetřováním „hluboce zarmoucen“.

Foto: ourvadodara.com

„Věříme, že podle zákonů této země má policie právo vyšetřovat,“ řekl arcibiskup.

„Nezapomínejme však na pohřeb Matky Terezy s plnými státními poctami nebo na Bharat Ratnu, nejvyšší vyznamenání země, které jí bylo uděleno v roce 1980. Může být její příběh vymazán spolu se vším, co pro Indii vykonala?“

Řekl: „Služba chudým je nedílnou součástí naší křesťanské víry, stojíme při těch nejposlednějších, sirotcích, zapomenutých. Kam tato země dospěje, pokud budeme popírat úctu ke všem náboženstvím a nadále šířit podezřívavost vůči ostatním?“

A dodal: „Je na čase vážně se zamyslet, navrátit se ke slavným tradicím Indie, nikoli k politickému vykořisťování.“

Gudžarát je jedním z několika indických států, které od znovuzvolení Modiho v roce 2019 zavedly trestní zákony proti aktivitám nehinduistických věřících.

Ve státě Uttarpraděš bylo na základě těchto zákonů uvězněno nejméně 80 lidí, z nichž většinu tvoří muslimové.

Přestože téměř 80% z jedné miliardy obyvatel země tvoří hinduisté, žije zde také 28 milionů křesťanů, kteří tvoří 2,3% obyvatelstva.

Některé křesťanské komunity v Indii založil v prvním století apoštol svatý Tomáš.

Pronásledování křesťanských menšin na tomto subkontinentu však narůstá, jen v roce 2021 bylo zaznamenáno více než 300 protikřesťanských incidentů, včetně útoku hinduistického davu na školu v době, kdy děti skládaly zkoušky.

Hinduističtí nacionalističtí politici často podněcují nenávisť vůči křesťanům a označují je za cizince, kterým nelze věřit.

Lidskoprávní organizace *Open Doors* v roce 2020 zemi zařadila na desáté místo na světě, pokud jde o pronásledování křesťanů.

Služba chudým je nedílnou součástí naší křesťanské víry, stojíme při těch nejposlednějších, sirotcích, zapomenutých.

Simon Caldwell
Catholic Herald
Přeložil Pavel Štíčka

SLOVO KNĚZE

Webové stránky biskupské synody odkazují na skupinu pro svěcení žen

Internetové stránky, které spravuje generální sekretariát biskupské synody ve Vatikánu, odkazují na skupinu, jež vede kampaň za svěcení žen. V příspěvku z poloviny ledna sdílely webové stránky Synodresources.org informace o organizaci Women's Ordination Conference se sídlem ve Washingtonu. Thierry Bonaventura, ředitel pro komunikaci generálního sekretariátu biskupské synody, sdělil, že webové stránky tuto skupinu nepropagují. „Spíše bych hovořil o „sdílení, jak se uvádí na webových stránkách,“ řekl. Bonaventura upozornil, že sekce „O nás“ na webu Synodresources.org zdůrazňuje, že web je „nástrojem pro naslouchání a platformou pro sdílení, která nenahrazuje oficiální web Synody 2021-2023 (synod.va)“. „Spíše než o vertikální komunikaci shora dolů usiluje o komunikaci horizontální,“ píše se na stránkách. Webové stránky byly dříve kritizovány poté, co byly spojeny s osvětovou službou pro LGBT.

Zástupci generálního sekretariátu biskupské synody odkaz na New Ways Ministry odstranili poté, co se dozvěděli, že americká biskupská konference vyjádřila v roce 2010 nesouhlas s touto organizací. Nicméně poté, co aféra odezněla, odkaz obnovili a zveřejnili omluvu. Synodresources.org také odkazuje na latinskoamerickou Duhovou katolickou komunitu, jež je součástí Celosvětové sítě „duhových katolíků“ a která uvádí, že „sdružuje skupiny a jejich členy, kteří se zasazují o pastorační péči a spravedlnost pro lesby, gaye, bisexuály, transsexuály a intersexuály (LGBTI) a jejich rodiny“. Konference pro svěcení žen, založená v roce 1975, se označuje za „nejstarší a největší organizaci usilující o svěcení žen na jáhenky, kněžky a biskupy“.

V apoštolském listě *Ordinatio sacerdotalis* z roku 1994 papež Jan Pavel II. napsal, že „církev nemá žádnou pravomoc udělovat ženám kněžské svěcení a že tento úsudek mají s konečnou platností zastávat všichni věřící církve“. V roce 2016 byl papež František během tiskové konference v letadle dotázán, zda je prav-

Foto: synodresources.org

děpodobné, že v katolické církvi budou v příštích několika desetiletích působit kněžky. „Pokud jde o svěcení žen v katolické církvi, poslední jasné slovo řekl svatý Jan Pavel II. a to platí,“ odpověděl.

Generální sekretariát biskupské synody, stálá instituce se sídlem ve Vatikánu, která poskytuje služby synodě, v současné době dohlíží na to, co bylo označeno za jednu z největších diskusí v dějinách lidstva před synodou o synodalitě v roce 2023. *Vademecum* neboli příručka vydaná v září 2021 vyzývá diecéze, aby do procesu zapojily „všechny pokřtěné“, včetně těch, kteří jsou na okraji církevního života. Píše se v ní: „Zvláštní pozornost je třeba věnovat zapojení těch osob, u nichž může hrozit riziko vyloučení: žen, zdravotně postižených, uprchlíků, migrantů, starších osob, lidí žijících v chudobě, katolíků, kteří svou víru praktikují jen zřídka nebo nikdy atd.“

Vatikán v květnu 2021 oznámil, že synoda o synodalitě je zahájena diecézní fází, která začala v říjnu téhož roku. Druhá, kontinentální fáze bude probíhat od září 2022 do března 2023. Třetí, univerzální fáze bude zahájena XVI. řádným generálním shromážděním biskupské synody, které bude věnováno tématu „Za synodální církev: Společenství, účast a poslání“. Proběhne v Vatikánu v říjnu 2023.

Catholic News Agency
Přeložil Pavel Štíčka

Asi to bude znít hodně cynicky, ale onehdy jsem zaslechl, že válka na Ukrajině už má svou první velkou oběť, Covid. Osobně bych raději, kdyby obětí byl strach, ale to se od války dá těžko očekávat. Jistě, obavy jsou vždy na místě, ale strachu bychom se, alespoň my věřící, měli snažit vyvarovat. On se totiž strach často přetaví do nenávisti a taky má velké oči a vidí nepřítel všude. Již týden se setkávám s těmi, kteří se obávají rozšíření konfliktu i na naše území. Jejich obavy nejsou příliš přitažené za vlasy. Ono se tak už děje. Paradoxem ovšem je, že rozšíření konfliktu na naše území nemají na svědomí žádní Rusáci ani jiní Ušáci, neboť v tom si vystačíme svépomocí. Strach správně živěný mediální scénou se stane neovladatelným a začne nás směřovat přes ostrážitost vůči všemu ruskému k nenávisti téhož. Zároveň nám dovolí projevit vlastní statečnost a někoho s kým máme problém můžeme klidně nazvat ruským švábem atp., jiní mohou zase rozbít někomu obchod s ruským zbožím, jiný statečný si dá na dveře provozovny ceduli *Rusáky neobsluhujeme*. A kdo se chce poprat může náhodnému kolemjdoucímu mluvícímu rusky rozbít úsměv, i když s Ruskem nemá nic společného. A vida, to čeho jsme se obávali – rozšíření bojště na naše území – je tu, a naší vinou. Myslím, že tento způsob boje za světový mír je poněkud nešťastný a na dlouhou dobu může přerůst v něco, co by mohlo obrazně připomínat zákopovou válku, kde je každý voják jen „kanonenfutter“, ovšem tady tím kanónem je peklo a potravou pro onen kanón se můžeme stát my. Podlehneme-li šílenství dnešní doby, která kádruje lidi podle toho, co čtou („prokremelské weby“) a dále může pokračovat podle toho, na co se díváme a posloucháme (balet), co čteme (Gogol, Dostojevskij), co jíme (boršč, šašliky)... Kde se to zastaví? Těžko říci, ale vzhledem k tomu, že jsme

vyslanci Ježíše Krista, asi u nás. Co myslíte?

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. farář farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

NEPOSKVRNĚNÉ SRDCE MUSÍ SPASIT RUSKO

Rusko a zjevení Panny Marie ve Fatimě

Na stránkách *Monitoru* jsme se často zastavovali u zjevení Panny Marie ve Fatimě, zvláště v roce 2017, kdy jsme oslavovali jeho sté výročí. Avšak vzhledem k dramatickým událostem na Ukrajině, jichž jsme nyní (prostřednictvím sdělovacích prostředků) svědky, je vhodné znovu připomenout významnou úlohu Ruska v tomto mariánském zjevení. Ozáří tak Božím světlem současnou situaci.

Vzývání Královny míru a fatimské zjevení

V bazilice Santa Maria Maggiore v Římě stojí bokem socha Panny Marie, Královny míru. Jaký je původ této sochy? V roce 1917 byl svět ve válce, v I. světové válce, v tzv. „Velké válce“: ve válce, která zabíjela a ničila tolik a tolik lidí, měst a obcí. Tehdejší papež Benedikt XV. velmi usiloval o dosažení míru, ale jeho výzvam nebylo vládci tohoto světa – s výjimkou našeho císaře bl. Karla – nasloucháno. Takto odstrčen se obrátil o pomoc k nebi: dne 5. května 1917 vzýval Matku Boží o mír a nařídil, aby se do loretánských litaní vložila prosba: *Královno míru, oroduj za nás!* A právě při té příležitosti nechal umístit její sochu do baziliky Santa Maria Maggiore.

Nebe, které papeže Benedikta XV. k vzývání Panny Marie jako Královny míru přivedlo, odpovědělo: o osm dní později, dne 13. května 1917, se v zapadlém kouty Evropy, u vesnice Fatimy v Portugalsku, třem pasáčkům Lucii, Františkovi a Hyacintě poprvé zjevila Panna Maria a během následujících měsíců toto zjevení celkem pětkrát opakovala.

Proroctví o Rusku

S Ruskem se poprvé setkáváme v třetím zjevení dne 13. července 1917, kdy Matka Boží sdělila vizionářům své vrcholné poselství v podobě tzv. Velkého tajemství o třech částech. Pro nás je důležité to, co je obsaženo v druhé části tajemství, neboli v druhém fatimském tajemství: „Jestliže lidé udělají to, co vám řeknu, mnohé duše se zachrání a navrátí se jim pokoj. Válka se schyluje ke konci; nepřestanou-li však urážet Boha, začne během pontifikátu Pia XI. jiná, ještě horší. Až

Socha Panny Marie, Královny míru v bazilice Santa Maria Maggiore v Římě. Foto: Rodney / flickr

uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vězte, že je to velké znamení, které vám Bůh dává, že se chystá potrestat svět za jeho zločiny skrze válku, hlad a pronásledování Církve i Svatého Otce. Aby se jí zabránilo, budu žádat o zasvěcení Ruska mému Neposkvrněnému Srdci a o smírné přijímání o prvních sobotách. Budou-li přijaty moje požadavky, Rusko se obrátí a bude mír; když se tak nestane, rozšíří své bludy po světě a bude podněcovat války a pronásledování Církve. Dobří lidé budou mučeni, Svatý Otec

bude muset hodně trpět, mnohé národy budou zničeny. Nakonec mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Svatý Otec mi zasvětil Rusko, které se obrátí, a světu bude dopřáno údobí míru.“¹

Dnes víme, že jako se našťestí naplnila první část proroctví a I. světová válka brzy poté, v roce 1918, skončila, tak se také naneštěstí kvůli neobrácení lidí naplnily i další části proroctví o vypuk-

¹ In: Kongregace pro nauku víry: *Fatimské poselství*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 2000, s. 12.

Fatimské děti, 1917. Foto: Joshua Benoliel

nutí jiné, ještě hroznější II. světové války v roce 1939, připravované a předjímané již určitými událostmi v roce 1938, zvláště anšlusem Rakouska, a o neblahém působení Ruska.

Vidění v Tuy

Jak to Panna Maria předpověděla v červnu 1917, František a Hyacinta zemřeli jako mladí, a to na španělskou chřipku, která po I. světové válce skosila milióny životů na celém světě. Splnění toho, co nejsvětější Panna slíbila v druhém fatimském tajemství, se tak týkalo samotné Lucie, tehdy řeholní sestry sv. Doroty²: v případě svatého přijímání o prvních sobotách to bylo dne 10. prosince 1925, kdy se jí zjevila Panna Maria s Ježíškem ve španělském, respektive galicijském městě Pontevedra, a v případě zasvěcení Ruska Mariinu Neposkvrněnému Srdci ve vidění, kterého se jí dostalo v galicijském městě Tuy v noci z 13. na 14. června 1929. Během něho viděla Nejsvětější Trojici a Pannu Marii, která jí řekla: „Přichází okamžik, kdy Bůh žádá Svatého Otce,

aby v jednotě se všemi biskupy světa vykonal zasvěcení Ruska mému Neposkvrněnému Srdci. Slibuje, že je tímto zachrání.“ Sestra Lucie o tom prostřednictvím svého zpovědníka, jezuity José Bernarda Gonçalvesa, informovala biskupa v Leirie a zřejmě i samotného papeže Pia XI. Ten však žádosti nevyhověl.

Zjevení v Rianjo

V srpnu 1931 byla Lucie poslána svými představenými do přímořského městečka Rianjo nedaleko Pontevedry. Nebyla na tom zdravotně nejlépe a potřebovala si odpočinout. Bydlela v domě přátel Panny Marie. V ní se jí dostalo vnitřního sdělení. Náš Pán si jí v souvislosti s negativním postojem Pia XI. stěžoval: „Nevyhověli mé žádosti! [...] Jako francouzský král toho budou litovat, ale to už bude pozdě. Rusko rozšíří mezitím své omyly po světě, vyvolá války a pronásledování Církve. Svatý Otec bude muset hodně trpět.“³ Jak je patrné, Kristus Pán zde ukazuje na analogii mezi nevyslyše-

ním prosb Nejsvětějšího Srdce Ježíšova francouzským králem Ludvíkem XIV. na konci XVII. století, jež mělo za následek tzv. Velkou francouzskou revoluci, a nevyhověním prosbám o zasvěcení Ruska Mariinu Srdci a rozšířením komunismu.

Sestra Lucie však neustávala ve svých snahách o to, aby došlo k zasvěcení Ruska. Ve svém dopise Otcí Gonçalvesovi z 18. května 1936 píše o tom, že se ptala Pána, proč neobrátí Rusko bez toho, že by papež učinil zasvěcení. A Pán jí odpovéděl: „Protože chci, aby celá má Církev uznala toto zasvěcení jako triumf Mariina Neposkvrněného Srdce, aby se následně rozšířila jeho úcta a aby se po boku pobožnosti k mému božskému Srdci dostalo místo pobožnosti k tomuto Neposkvrněnému Srdci.“ „Ale, můj Bože, Svatý Otec mi neuvěří, když ty sám jím zvláštním osvícením nepohneš!“ Na to Pán řekl: „Svatý Otec! Modli se velmi za Svatého Otce! On to učiní, ale bude již pozdě. A přesto Mariino Neposkvrněného Srdce musí spasit Rusko. Je mu svěřeno.“⁴

Zasvěcení Mariinu Srdci v letech 1942 a 1952

Dne 25. ledna 1938 se objevila na obloze neobvyklá záře, která podle prorockých slov Panny Marie z 13. července 1917 ohlásila blížící se II. světovou válku. Ta skutečně vypukla v září 1939. Uprostřed této války se sestra Lucie obrátila s novou výzvou na papeže Pia XII. Poprvé došlo k jejímu vyslyšení. V roce 1942 Pius XII. dvakrát zasvětil svět a nepřímou Rusku Neposkvrněnému Srdci: učinil tak ve svém radiovém poselství do Fatimy dne 31. října 1942 na závěr jubilejního roku u příležitosti 25. výročí fatimského zjevení a o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie, dne 8. prosince téhož roku, v bazilice sv. Petra v Římě. I když zde chybělo zapojení biskupů celého světa, nebe alespoň jistým způsobem odpovědělo: došlo ke zvratu ve válce a nacisté, kteří do té doby na plné čáře vítězili, začali prohrávat.

V roce 1945 nastal tolik očekávaný mír, ale byl to do značné míry *pax sovietica* – „sovětský mír“, kdy Sovětský

2 V roce 1948 přestoupila s povolením papeže do kláštera karmelitánek v Coimbre.

3 Sestra Lucie hovoří o Fatimě: *Vzpomínky sestry Lucie*. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 2007, s. 190.

4 In: António Maria Martins (ed.): *Documentos de Fátima*. Porto: L. E., 1976, s. 415.

Sestra Lucie s Janem Pavlem II. Foto: fatima.pt

svaz jako rudá šelma z Apokalypsy podle prorockých slov druhého fatimského tajemství rozšířil své komunistické bludy po světě. Mnohé národy trpěly pod jhem bolševického komunismu a Pius XII. s nimi velmi soucítit. Dne 7. července 1952 tak publikoval svůj apoštolský list *Sacro vergente anno*, adresovaný národům Ruska, v němž Rusko zasvětil Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Také v tomto případě odpověď nebe nedala na sebe dlouho čekat: dne 5. března 1953 nenadále zemřel Stalin.

Zasvěcení v roce 1984

Mínulý rok jsme si připomínali čtyřicáté výročí atentátu na sv. Jana Pavla II., k němuž došlo dne 13. května 1981, o svátku Panny Marie Fatimské, na náměstí sv. Petra v Římě. Ruka atentátníka byla ruka velmi zkušeného střelce a jistě by papeže zastrelila, kdyby zde nebyla jiná, neviditelná ruka, ruka Panny Marie, která střelku zvrátila.

Sv. Jan Pavel II. proto pečlivě prostudoval materiály o Fatimě, hned následujícího roku 1982 putoval do Fatimy, aby Panně Marii poděkoval, a chtěl dostát výzvám nejsvětější Panny. Dne 25. března 1984 ve spojení s biskupy celého světa přistoupil k zasvěcení světa a zvláštním, i když zavnutým způsobem, Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. V tomto případě byla reakce nebe zvláště výmluvná: O padesát dní později, dne 13. května 1984, tedy opět o svátku Panny Marie Fatimské a v den třetího výročí

atentátu, v Severomorsku, sovětské jaderné základně na Severním moři, vypukl požár s následnou velkou explozí, která zničila tamější jaderný arzenál. Sovětský svaz tak přišel o značnou část svých zbraní a nemohl rozpoutat válku, jak to předtím zamýšlel. I sestra Lucie v jednom rozhovoru řekla: „Zasvěcení uskutečněné na náměstí sv. Petra v roce 1984 zachránilo svět před jadernou válkou, která měla vypuknout v roce 1985.“⁵

Naléhavost plného zasvěcení Ruska

Koncem osmdesátých a na počátku devadesátých let minulého století pak následoval pád komunismu a rozpad Sovětského svazu, kolosu na hliněných nohách. Mnozí jásali a zdálo se, že proroctví z 13. července 1917 se naplnilo: že papež zasvětil Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, to se obrátilo a světu bylo dopřáno údobí míru. Současná ruská invaze na Ukrajinu a také mnohé předchozí události nám však jasně ukazují na to, že tento pohled byl příliš optimistický a nerealistický: V Rusku sice zavládla náboženská svoboda, ale jeho obrácení nespočívá pouze v ní, nýbrž podle výkladu bl. kardinála Ildefonse Schustera, milánského arcibiskupa,⁶ Otce Joaquína María Alonso, zřejmě největšího znalce

Fatimy,⁷ a dalších v jeho návratu do lůna pravé Církve, katolické Církve. Tak to ostatně již na počátku XIX. století prokročila bl. Anna Maria Taigi.⁸ Rusko sice přestalo být komunistické, ale se svou komunistickou minulostí se nevyrovnalo. Jak píše Alain Besançon, velký znalec ruských poměrů, „namísto toho, aby se země vyrovnala se spoustou zločinů a podlostí,“ – připomeňme desítky milionů lidí, kteří byli zavřeni a zahynuli v sovětských gulazích – „prostě je anulovala.“⁹ A to, že není mír, je víc než jasné. Zůstává tedy velmi naléhavý požadavek, aby papež ve spojení s biskupy celého světa zasvětil výslovně Rusko – a jen Rusko – Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Za to se také modlíme.

Co říci na závěr? Panna Maria ve Fatimě nabízí také prostředky spásy a míru: zasvěcení se jejímu Neposkvrněnému Srdci, obrácení spojené se svatou zpovědí, mši sv. – úctou k Ježíši Kristu Eucharistickému, modlitbu, zvláště modlitbu růžence, oběti. Jsou to prostředky prosté a zdánlivě nepatrné, ale ve skutečnosti velmi účinné. Vždyť díky nim „se může stát i společensky naprosto bezvýznamný člověk fakticky mocnou osobností v současném světě, neboť svou modlitbou proniká do centra,“ – k Bohu – „v kterém se sbíhají nitky ke všem světovým událostem, velkým i nepatrným.“¹⁰

Štěpán Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D.
farní vikář v Jablonném v Podještědí
a hostující profesor na univerzitě
Angelicum v Římě

7 Srov. *Fátima ante la Esfinge: El mensaje escatológico de Tuy*. Madrid: Sol de Fátima, 1979, s. 121–126.

8 Srov. Sandro Mancinelli: *Vita e profezie della beata Anna Maria Taigi*. Feletto Umberto – Tavagnacco (Udine): Segno, 2016, s. 84.

9 *Svatá Rus*. Brno: CDK, 2015, s. 15. Četba této knihy je nyní velmi užitečná.

10 Václav Wolf: *Syntéza víry*. Olomouc: MCM, 2003, s. 65–66.

5 O této události srov.: W[o]jciech[Z] [ubkowicz]: «Ozvěna». *Apoštol Božího milosrdenství*, 8, č. 1 (2013), s. 22–23.

6 Srov. «Guardate il sole!» *Rivista Diocesana milanese*, 31 (1942), s. 297–298.

KDYŽ SE NEOBRÁTÍTE, VŠICHNI ZAHYNETE

20. března 2022 – 3. neděle postní – Lk 13,1–9

Titus

Věž je obrazem celého města, aby část vystrašila celek; a proto se dodává – když se nebudete kát, všichni zahynete; podobně, jako by říkal: celé město bude zakrátko obsazené, pokud jeho obyvatelé setrvají v nevěře.

Cyril

Proto, aby zachránil lid před občanskými nepokoji rozněcovanými ve jménu náboženství, dodává: nebudete-li činit pokání a nepřestanete se bouřit proti vládcům, což neděláte z Božího vnuknutí, všichni podobně zahynete a vaše krev se smísí s krví vašich obětí.

Ambrož

Byla to vinice Pána zástupů, kterou dal pohanům za kořist. A přirovnání synagogy k tomuto stromu je přiléhavé, neboť jak má tento strom hojnost listů, ale svým majitelům bere naději na marně očekávané plody, tak i v synagoze jsou její učitelé neplodní na skutky, ale pyšní se slovy jako hojným listím a široce se rozkládá prázdný stín Zákona. A je to i jediný strom, který od začátku rodí plody namísto květin a plody opadávají jako rostou nové, ale přece zůstává několik málo dřívějších a nepadají. Neboť první lid synagogy odpadl jako neužitečné ovoce, aby se ze šťáv starého náboženství vynořil nový lid církve; nejprve však někteří z Izraele předčili ostatní překrásným ovocem jako plné dozrávající fíky a jim se říká budete sedět na dvanácti trůnech (srov. Lk 22,30). Někteří si však myslí, že tento fíkovník není obrazem synagogy, ale zloby a nepoctivosti: ti se nijak neliší od našeho výkladu, jen říkají obecněji.

Řehoř

A s velkým strachem máme poslouchat slova „Poraz ho! Proč má zabírat půdu?“ Protože každý má svým způsobem místo v tomto životě a pokud nepřináší ovoce dobrých skutků, vyčerpává zemi jako neplodný strom. Na místě, na kterém sám

Podobenství o fíkovníku. Foto: Wolfgang Sauber

je, bere prostor těm, kteří by se jinak chopili příležitosti k jednání.

A Pán přišel k fíkovníku třikrát: neboť prozkoumal přirozenost lidského rodu před Zákonem, pod Zákonem a pod milostí, když očekával, napomínal a navštívil: ale přece si stěžuje, že za tři roky nenašel ovoce: neboť mysli některých zkažených nenapraví ani vlitý přirozený zákon, nepoučí ani příkazy a neobrábí ani zázraky jeho Vtělení.

Hnojem jsou tělesné hříchy. Strom tedy hnojením ožívá a dává ovoce, neboť duch ožívá zpytováním svědomí a činí dobré skutky. Jsou však mnozí, kdo slyší napomenutí, a přece pohrdnou návratem k pokání; proto se dodává „možná příště přinese ovoce“.

Řehoř Naziánský

Ani my se tedy hned nerozhněvejme ale nechme se přemoci milosrdenstvím; nevytínejme fíkovník, který ještě může přinést ovoce, když ho vyléčí péče zkušeného zahradníka. Proto se tady dodává:

nech ho ještě rok. Okopu ho a pohnojím.

Augustin

Vinař, který se přimlouvá, je každý svatý, který se v Církvi modlí za ty, co jsou mimo ni, a říká: „Pane, nech ho ještě tento rok, v tomto čase milosti, dokud ho neokopu“. Okopat a pohnojit znamená učit pokoře a trpělivosti. Okopaná zem je ponížená a hnůj je třeba chápat v dobrem: je to špína, ale dává ovoce: vinařova špína je smutek hříšníka. A ti, kteří konají pokání, ať to dělají ve špinavých šatech a doopravdy.

Teofylakt

Nebe hospodář je Bůh Otec a vinař Kristus, který nedovolí vytnout fíkovník jako planý a jakoby říká Otcí: pokud neudělali ovoce pokání na základě Zákona a proroků, poliji je svým utrpením a naukou a snad udělají ovoce poslušnosti.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catena aurea.sk

UZDRAVIT OČI SRDCE

Na jaře roku 430 začali Vandalové – germánská horda čítající desítky tisíc lidí – obléhat Hippo Regius, bohaté a významné město na severoafrickém pobřeží (dnešní Annaba v Alžírsku).

Dnes by se mohlo zdát, že šlo o obskurní epizodu v rámci tažení různých „barbarských“ národů v době upadající Římské říše (která „padla“ o pouhých padesát let později), nebýt toho, že biskupem města byl v té době velký sv. Augustin.

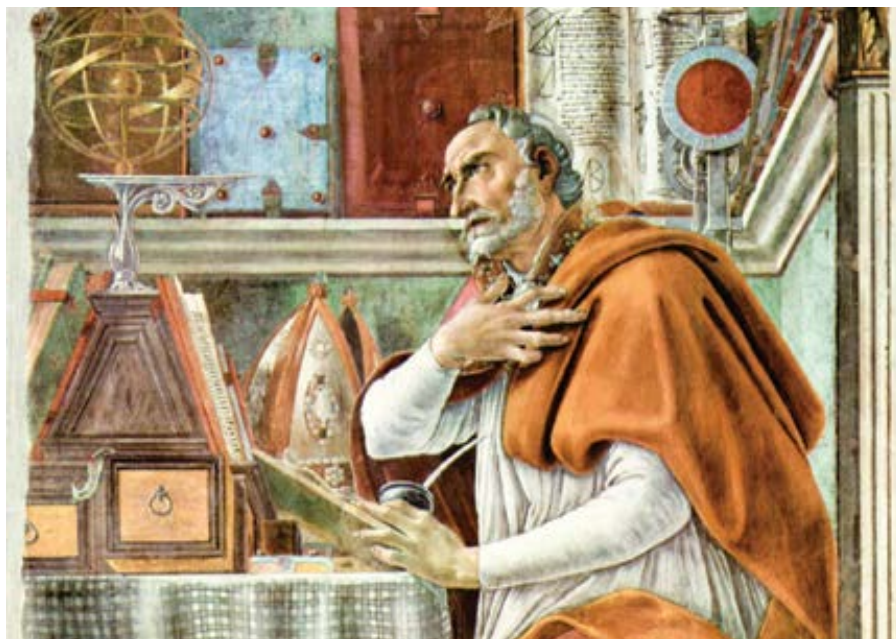
Augustinovi bylo v té době 75 let a po několika měsících zemřel, nepochybně částečně na následky stresu způsobeného obléháním. Vandalové následně město vyplenili, ale Augustinovu katedrálu a knihovnu nechali stát. Přesto zničili téměř vše, co jako biskup pracně více než tři desetiletí budoval.

Jako dlouholetý obyvatel oblasti Washingtonu D.C. často přemýšlím o těchto historických skutečnostech, když vidím různé síly, které obklopují církev a národ. Zatím existuje dostatečný odpor, takže stále máme naději. Někdy však dějiny dávají britká ponaučení. Což je jen jeden z mnoha důvodů, proč je v naší době stále docela užitečné číst díla svatého Augustina a přemýšlet o jeho životě.

Jeho *Vyznání* jsou pravděpodobně první autobiografii na latinském Západě. Není to však pouhý výčet životních událostí jednoho člověka. Je to vášnivě vyprávění o emotivním boji s ranými hříchy a omyly, dále o Augustinově brilantním vzestupu díky studiím v Kartágu a Římě a nakonec o jeho vstupu do kruhu kolem velkého milánského arcibiskupa svatého Ambrože, který vedl k Augustinovu obrácení – jádru příběhu – a jeho obrovskému vlivu na církev a celý západní svět.

Problémy dnešní doby často vnímáme jako jedinečné ohrožení našich náboženských a občanských tradic. A v mnoha ohledech jimi také jsou. Ale i Augustin čelil svěhlavým křesťanům a problematické politice.

Ariánští Vandalové (stejně jako mnozí dnešní „křesťané“) věřili, že Ježíš není osobou Nejsvětější Trojice, ale pouze velkým člověkem, který byl v jistém smyslu

Sandro Botticelli: Svatý Augustin ve své pracovně (1480)

„zbožštěn“ tím, co vykonal a vytrpěl.

Sám Augustin byl v mládí krátce manichejcem, což byla hereze, která předpokládala, že se odehrává vesmírný boj mezi dobrým a zlým Bohem.

Jako biskup bojoval s donatisty, přísnou sektou, která (celkem pochopitelně) vznikla během sporů ohledně katolíků, kteří odpadli od víry při pronásledování za císaře Diokleciána. Donatisté nevěřili, že by odpadlíkům mohly být odpuštěny hříchy nebo že by mohli být znovu přijati do ovčince.

A pak tu byli pelagiáni. Několik moderních badatelů tvrdí, že je Augustin pochopil špatně, ale v jistých kruzích se mělo za to, že Pelagius, britský mnich, učil, že spásy můžeme dosáhnout čistě vlastními silami, prostým dodržováním mravního zákona. Augustin, veliký doktor milosti (*Doctor gratiae*), nemohl dopustit, aby takový povrchní optimismus svedl lidi na scesti. Sepsal obrovské množství textů vyvracejících hereze a vysvětlujících pravé náboženství, aby

„uzdravil oči srdce“.

Vnitrocírkevní zmatky však tvořily jen polovinu problémů. Pozdní římská antika, která měla řadu podobností s naší nestabilní dobou, zakoušela různé veřejné otřesy. Křesťanství bylo v říši tolerováno od počátku čtvrtého století, kdy vládl císař Konstantin. Za Juliána „Apostaty“ se však v roce 360 vrátilo pronásledování. A když byl Řím v roce 410 vypleněn Vizigóty, někteří stále ještě pohanští Římané se uchýlili ke starým pomluvám a z této katastrofy obvinili křesťanství s jeho pacifismem a odmítáním tradičních římských bohů. Augustin na tuto událost reagoval sepsáním svého rozsáhlého a nesmírně vlivného díla *O obci Boží*, které dokončil až o šestnáct let později v roce 426. Vyložil v něm pohled na posvátné a světské, který měl nedozírné následky pro celé pozdější dějiny Západu.

Augustin činil rozdíl, který byl ve sta-

dokončení na str. 10

MŮŽE SE KONCIL MÝLIT?

Ve druhém tisíciletí opakovaně docházelo k pokusům o znovusjednocení katolické církve s tehdy již odloučenými církvemi křesťanského Východu.

Významný, ač neúspěšný pokus představuje také koncil, slavený postupně v Basiileji, Ferrare, Florencii a Římě (1431–1445). Ve florentském období koncilu došlo mj. k vydání buly *Exultate Deo*, adresované s Římem nesjednoceným arménským křesťanům. Jako nezbytná materie svátosti svěcení se v ní neuvádí tradiční vkládání biskupových rukou na hlavu svěcence, nýbrž obřad „předávání nástrojů“ (*traditio instrumentorum*), totiž předání knihy evangeliáře jáhnovi a předání kalicha s vínem a pateny s chlebem knězi. Tato věroučná nepřesnost pronikla i do liturgické knihy *Pontificale Romanum* a byla opravena až roku 1947 papežem Piem XII.

Daleko známější je u nás Kostnický koncil (1414–1418), který se v povrchním českém národním sebevědomí dodnes interpretuje jako zlovolný komplot, který se nesešel kvůli ničemu významnějšímu, než za účelem pomstyctivého upálení hrdinného Jana Husa. Přitom víme, že koncil byl svolán kvůli nejzávažnější krizi v dějinách papežství. Bylo nutné sesadit hned tři papeže, z nichž každý si nárokoval papežský trůn, a poté ještě závazně potvrdit nového a jediného právoplatného papeže. Aby koncil tohoto cíle dosáhl, zvolil velmi choulostivou operaci, pomohl si „oslím mústkem“. Povýšil se totiž i nad svrchovanou papežskou autoritu a nárokoval si, že „obdržel svoji moc přímo od Krista a poslušností mu je povinen kdokoli a jakéhokoli postavení a hodnosti, byť si by to byl samotný papež“. Následně zvolený papež Martin V. pak dal sice věci obratem „do pořádku“, nicméně bula *Heac sancta synodus* (1415), obsahující tento blud tzv. „konciliarismu“, nadále zůstává součástí církví uznávaných koncilních dokumentů. Přitom i podle současné církevní disciplíny platí, že „papež nemůže být nikým souzen“, a také kanonické trestní právo dosud stanoví (zjevně anachronic-

Kronika kostnického koncilu od Ulricha Richentalta v katedrále v Kostnici

kou) skutkovou podstatu zločinu odvolání od papeže k ekumenickému koncilu.

V dokumentech koncilů se mohou také nacházet věcné chyby. Přestože tvorbě dokumentů Druhého vatikánského koncilu napomáhali tehdy mladí teologové, budoucí nositelé slovných jmen, neráčili si ani oni povšimnout chybíčky, která se tu a tam přece jen vloudí. V osmé kapitole věroučné konstituce *Lumen gentium* se tvrdí o Panně Marii: „Ve víře a poslušnosti totiž zrodila na zemi Otcova Syna, aniž poznala muže, zastíněna Duchem svatým.“ Ve skutečnosti podle evangelisty sv. Lukáše Duch svatý na ni „sestoupil“, avšak zastínila ji „moc Nejvyššího“ (srov. Lk 1,35).

Problémem Druhého vatikánského koncilu však byl bezesporu zvrát v jeho průběhu, který se dnes nekriticky chválí, protože dějiny, jak známo, píší vítězové. Původní předlohy koncil-

ních dokumentů byly totiž smeteny ze stolu a došlo k přípravě nových návrhů, z nichž teprve vzešly platné a schválené koncilní dokumenty. Z rozhovorů s papežem Benediktem se ale dozvídáme, že původní schémata nebyla zdaleka tak odsouzeníhodná a že sám tehdy jako koncilní poradce Joseph Ratzinger pracoval na tom, aby došlo k jejich oživení referencemi z Písma svatého a z církevních otců. V nově nastolených návrzích se ovšem objevily některé postoje, které církev opravdu v dosavadním dějinném průběhu nezastávala, typicky to platí pro vztah katolické církve ke světu. Církev si totiž byla vždy vědoma, že tento svět je ovládan zlým „vládcem tohoto světa“ (srov. Jan 12,31) a že pro křesťanský život je nutné obezřetně přemáhat „tělo, svět a ďábla“. Avšak v šedesátých letech, kdy se slavil Druhý vatikánský koncil, došlo v této věci k zásadnímu obratu a v církv-

vi začalo období okouzlené naivní fascinace světem a snahy se před světem ukazovat v tom nejlíbivějším světle. Sám nadšený účastník koncilu, exilový teolog prof. Karel Skalický, uvádí o nově navrženém schématu konstituce *Gaudium et spes* o církvi v dnešním světě: „Tento kladný postoj však nebyl teologicky hluboce promyšlen. To se projevovalo hlavně v tom, že křesťanské očekávání budoucího věku se tu a tam směřovalo s nadějemi technickocivilizačního rázu, a že předloha se nezmiňovala o hříchu. To byl jistě vážný nedostatek, neboť úsilí o vybudování lepšího světa, které se neptá po nejvlastnější povaze zla, jež chce odstranit, je nerealistické, a tím odsouzené k nezdaru.“

Jistěže pak došlo při zpracovávání nových verzí koncilních dokumentů k vložení doplňků, změn i k retuším jednostranností. *Gaudium et spes* tak obsahuje například tento silný úryvek ve svém č. 25: „Je jisté, že poruchy tak často

se vyskytující ve společenském pořádku zčásti pocházejí z napětí v hospodářských, politických a sociálních strukturách. Ale jejich hlubší kořen je lidská pýcha a sobectví, jež rozvrací i společenské prostředí. Kde je řád věcí postížen následky hříchu, člověk, rodící se již s náklonností ke zlému, nalézá nové podněty k hříchu; ta nemůže překonat bez rozhodného úsilí a bez pomoci milosti.“ Avšak ono „budování lepšího světa“, ono módní *mondo migliore*, se stalo nakonec podmanivějším heslem, nežli přiznání vlastního osobního hříchu, který ve skutečnosti stojí i za společenskými zlořády. Ty se pak začaly tepat například z hlediska marxismem ovlivněné „teologie osvobození“, od jejíhož výraznějšího vlivu nás oddělila železná opona a praxe totalitního komunistického režimu, obdobně jako teologie osvobození neblaze inspirovaného marxismem.

Koncil se tedy nemýlil vlastním obsahem svých dokumentů, avšak reduk-

tivní propagace koncilu a atmosféra dychtivosti po epochálním společenském pokroku paradoxně vytvořila stav, kdy se křesťanské poselství dodnes jeví tolika lidem v dnešním světě jako zcela nadbytečné. Zpozdilá církev podle nich pouze dohnala svět, ale nic nového mu nenabídla. Touha církve se zalíbit světu nebyla opěťována a církev nezačala být „oblíbenější“, než v dobách, kdy se vůči světu kriticky vymezovala na základě své pevně definované nauky. Dočasného potlesku se jí dnes dostává jen pokud se podbízí a svoji nauku raději zamlčuje. Nároky si už nedovolí klást často ani na své věřící.

P. Stanislav Příbyl

Doc. JUDr. Stanislav Příbyl,
Ph.D., Th.D., J.C.D.

rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie
na Karlově v Praze, soudce Metropolitního
církevního soudu

Původní předlohy koncilních dokumentů byly smety ze stolu a došlo k přípravě nových návrhů, z nichž teprve vzešly platné a schválené koncilní dokumenty.

dokončení ze str. 8

rověkem světě vzácný; panovníci – včetně římských císařů – byli tehdy obvykle považováni za jakési „božstvo“. Ježíš mluvil o tom, že je třeba odevzdat císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží. Nebylo to jediné uznání moci vyšší, než byli světští vládcové starověkého světa, ale bylo to jediné, které stanovilo tak jasné rozdíly – a mělo skutečný vliv.

Augustin rozlišoval dvě obce: Obec Boží, zaměřenou na Boží vůli a dobro, které zamýšlela pro svět, a obec lidskou, zaměřenou na lidskou vůli, a proto omezenou svým zaměřením na tento svět a sebestředností. Řím nebyl vypleněn proto, tvrdil Augustin, že se pomalu obracel k uctívání pravého Boha. Řím padl částečně proto, že jeho mnohé skutečné ctnosti byly dány do služeb neřesti kolektivního

egoismu. A jeho úpadek a zranitelnost byly nevyhnutelným vedlejším produktem tohoto obratu k sobě samému.

Augustin postupně boří polyteistickou víru. Je těžké pochopit, jak se někdo mohl po přečtení prvních deseti knih Obce Boží ještě držet pohanských bohů. Augustinovy mladické vášně byly v této chvíli již nasměřovány na úrodnou půdu. Naprosto virtuózně vyvracel různá pohanská přesvědčení, až nakonec neobstála žádná z nich. Když takto vyčistil půdu, mohl pak začít předkládat pozitivní vizi pravých ctností a občanského chování a skutečného duchovního života na zemi.

A nechává také dostatek prostoru pro tajemné způsoby, jimiž Bůh působí v dějinách, a to i prostřednictvím, lidsky řečeno, nezasloužených katastrof.

Navzdory odlišným jménům a aktérům se zjevně některé věci v naší až příliš

lidské církvi a světě nikdy nemění. Nikdy nedojde ke konečnému řešení životních problémů v tomto světě a jsou období, kdy se zdá, že je vše naplněno pochybnostmi. A právě proto se lidé – křesťané i nekřesťané – v průběhu staletí obracejí k Augustinovi pro ponaučení, což dnes opět tak velmi potřebujeme.

Robert Royal
The Catholic Thing
Přeložil Pavel Štíčka

Robert Royal
spisovatel

JEDNOHO JE TŘEBA

Jak všichni snadno pochopí, vnitřní život je vznešená podoba důvěrného rozhovoru, který vede každý sám se sebou, jakmile se ocitne sám, byť třeba ve vřavě velkoměsta. Od okamžiku, kdy přestane rozmlouvat s jinými lidmi, si člověk povídá sám se sebou o tom, co ho nejvíc zaměstnává. Tento rozhovor se velmi různí podle odlišných období života; stařec se sebou rozmlouvá jinak než mladík. Značně se také liší podle toho, zda je člověk dobrý, nebo špatný.

Když člověk vážně usiluje o pravdu a dobro, tento důvěrný vnitřní rozhovor se nezřídka stává rozhovorem s Bohem. Místo aby ve všem hledal sám sebe a více či méně vědomě tíhl k tomu, že sám sebe učiní středem, člověk postupně směřuje k tomu, že ve všem hledá Boha, přičemž egoismus nahrazuje láskou k Bohu a k duším v něm. To tvoří vnitřní život. Uznat to nebude mít problém žádný upřímný člověk. To jedno potřebné, o čem mluvil Ježíš s Martou a Marií, spočívá v naslouchání Božímu slovu a v tom, že podle něj žijeme.

Takto pojatý vnitřní život představuje v našem nitru něco mnohem hlubšího a nezbytnějšího než intelektuální život či pěstování přírodních věd, než umělecký nebo literární život i než život společenský či politický. Naneštěstí někteří velcí badatelé, matematici, fyzici a astronomové žádný vnitřní život takřka nemají a věnují se studiu svých věd, jako by Bůh neexistoval. Když jsou sami, nevedou s ním žádný důvěrný rozhovor. Zdá se, jako by jejich život byl v určitých ohledech hledáním dobra a pravdy ve víceméně přesně definované a omezené oblasti, ale je tak poskvřen sebeláskou a intelektuální pýchou, že se můžeme oprávněně ptát, zda ponese ovoce pro věčnost. Mnozí umělci, literáti a státníci tuto úroveň čistě lidské činnosti, která je zkrátka a dobře zcela vnějšková, nikdy nepřekonají. Žijí hlubiny jejich duše podle Boha? Zdá se, že nikoli.

Z toho je vidět, že vnitřní život, neboli život duše s Bohem, zasluhuje označení jako to jedno, čeho je třeba, protože prá-

Georg Friedrich Stettner: Kristus v domě Marty (17. století)

vě jím směřujeme k svému konečnému cíli a zajišťujeme svou spásu. To ovšem nesmíme příliš široce oddělovat od postupného posvěcování, neboť právě to je cesta spásy.

Někteří si podle všeho myslí, že stačí být spasen a že není nutné být svatý. Jasně není nezbytné být světec, který koná zázraky a jehož svatost je oficiálně uznána církví. K tomu, abychom byli spaseni, musíme jít cestou spásy, která je totožná s cestou svatosti. V nebi budou jenom svatí, ať už tam vstoupí hned po smrti, nebo po očistění v očistci. Nikdo do nebe nevstoupí, pokud nemá svatost, jež spočívá v dokonalé čistotě duše. Každý hřích, byť by byl omluvitelný, musí být vymazán a trest za hřích musí být vytrpěn nebo odpuštěn, aby se duše mohla navěky radovat z pohledu na Boha, vidět ho, jako on vidí sám sebe, a milovat ho, jako on miluje sebe. Kdyby duše vstoupila do nebe před úplným odpuštěním jejích hříchů, nemohla by tam zůstat a sama sebe by uvrhla do očistce, aby byla očištěna.

Vnitřní život spravedlivého člověka, který směřuje k Bohu a který již žije podle něho, je vskutku to, čeho je třeba. K tomu, aby byl člověk svatý, není zapotřebí intelektuální kultura ani velká vnější aktivita; postačí, když budeme do hloubky žít podle Boha. Tato pravda je zjevná u svatých rané církve; někteří z nich

byli chudí lidé, dokonce otroci. Je patrná také u sv. Františka, sv. Benedikta Josefa Labrea, u svatého faráře z Arsu a mnoha dalších. Všichni do hloubky chápali tato slova našeho Spasitele: „Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?“ Pokud toho lidé tolik obětují, aby zachránili život těla, jež musí nakonec zemřít, co bychom neměli obětovat proto, abychom zachránili život duše, která má vytrvat navěky? Neměl by člověk milovat svou duši víc než tělo? „Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši?“ říká nám Ježíš. K záchraně naší duše je zapotřebí jen jedno: slyšet Boží slovo a řídit se jím. V tom spočívá to nejlepší, oč věrnou duši nic nepřipraví, i kdyby přišla o všechno ostatní.

Z angl. vydání The Three Ages of the Interior Life.

Původní francouzské vydání

© The Dominican Province, Francie.

Anglický překlad © Baronius Press Ltd.

*P. Réginald Garrigou-Lagrange, O.P.
One Peter Five
Přeložila Alena Švecová*

*Réginald Garrigou-Lagrange, O.P.
francouzský katolický teolog*

NEMUSÍTE SI TO DÍTĚ BRÁT DOMŮ, JESTLI NECHCETE

„Nemusíte si to dítě brát domů, jestli nechcete,“ řekl porodník a gynekolog Judie Hockelové krátce poté, co porodila svou dceru. „Může být umístěna do ústavu,“ dodal.

Bylo to v jedné severokaliifornské nemocnici na Boží hod vánoční 1978 a její dceři Christi byl diagnostikován Downův syndrom.

„Jenom jsem se zasmála,“ vyprávěla Judie Hockelová. „Byl to směšný návrh. Samozřejmě jsem se chystala vzít si svou dceru domů.“

Na osmnácté každoroční demonstraci amerického Hnutí pro život *Walk for Life West Coast* (obdoba Pochodu pro život, pořádaná v San Francisku – pozn. překl.) 22. ledna bude Christi Hockelová Davenportová jedním z nejvýznamnějších řečníků. Navzdory tomu, že loni v květnu přišla o svého milovaného manžela, bude vyprávět o svém radostném životě, a o tom, jak velikou hodnotu má její život a vůbec život každého člověka.

Christi a Judie spolu v polovině ledna mluvily s redaktorkou *Registru* o drahocennosti každého života a o tragice interrupcí.

Judie, věděla jste předem, že Christie má Downův syndrom?

Prenatální diagnózy tehdy ještě nebyly běžně dostupné, ale jako přesvědčená katolička bych se stejně nenechala testovat. Věděla jsem, že žádná jiná možnost neexistuje.

Byla jsem instruktorkou Billingsovy metody přirozeného plánování rodičovství a ve svých devětatřiceti letech jsem věděla, že je u mě vyšší pravděpodobnost, že budu mít dítě s Downovým syndromem.

Christi, povězte mi něco o sobě.

Skoro deset žiji v texaském Dallasu. Až do covidu jsem měla práci, pomáhala jsem balit nákupy v obchodě s potravinami. Dosud jsem asistentkou pedagoga ve škole [Škola sv. Tomáše Akvinského, předškolní až druhá třída]. Austin byl z Dallasu.

Foto: Judie Hockel / facebook

Judie: Austin a Christie Davenportovi si jeden druhého poprvé všimli roku 2004 na sjezdu mládeže a dospělých z Národní asociace Downova syndromu. V roce 2008 už bylo jasné, že ti dva chtějí být spolu.

Co děláte v práci?

Pomáhám dětem a učitelům. Začala jsem v roce 2010. Moc se mi tam líbí. Celý den jsem na nohou. Chodím sem a tam a pomáhám učitelům a dětem. Líbí se mi, že ty děti jsou milé a vždycky mi říkají slečno Christi.

Někdy si s něčím neví rady a já jim pomáhám. Vyslechnu je, abych zjistila, s čím se potýkají. Dokážu to vyřešit. Někdy jsou trochu hlučné a musím je udržet potichu. Prostě jdu za roh a vidím, že si povídají moc nahlas, a řeknu jim, aby byly zticha a poslouchaly učitele. Vždycky mě poslechnou.

Chtěla jste se v dospělosti stát učitelkou, když jste byla malá?

Vždycky jsem snila o tom, že budu man-

želkou a matkou. To [mít děti] se nestalo, ale mám spoustu synovců a neteří. Můj manžel Austin zemřel 12. května. Být manželkou se mi moc líbilo. Vařila jsem mu a dělala pro něj všechno, co potřeboval.

Judie: Pro případ, že by Christi měla děti, se její starší bratr s manželkou zařídili tak, aby jí mohli pomáhat. Už mají sedm vlastních dětí. Plně se držíme katolické víry, magisteria a encykliky *Humanae Vitae*. Ale nebyla to Boží vůle, aby měli děti.

Christi na svojí úrovni chápe, že žijeme podle Božího plánu pro náš život.

Antikoncepční mentalita uvažuje: „Nemusím otěhotnět, a jestli otěhotním, je to problém.“

Christi, jaké bylo vaše manželství?

Někdy jsme se hádali, ale řešili jsme to spolu jako manžel a manželka. Maminka mi pomáhala s kurzem předmanželské přípravy. Austin byl velice chápavý, milující a pečující muž.

Judie: Byla to čistě církevní svatba.

(...) Měli církevní obřad, protože věříme, že to je svátost.

Christi, co budete říkat na Pochodu pro život?

Je mi hrozně z toho, že se děti ve světě nechávají potratit. Když o těch rodinách přemýšlím, říkám si: „Proč se to dítě nechává potratit?“ Když vidím, jak se tomu dítěti ubližuje a jak se ty děti vytahují za nožičky, není to v pořádku.

Jste šťastná?

Jsem šťastná. Miluji svůj život.

Prožívala jsem smutek, protože jsem přišla o manžela. Bylo to pro mě hodně těžké. Mám přátele, kteří mě podporují, a příbuzné v Kalifornii a Dallasu, kteří se se mnou stýkají, a tak mi nemusí být smutno. Cítím se šťastná; vnímám jako požehnání, že mám přátele a rodinu, kterým na mně záleží. Někdy mi je do pláče. Dnes jsem na mši plakala, stýskalo se mi po Austinovi. [Evangelijní čtení bylo o svatbě v Káně.]

Judie: Na svatebním dortu měli nahore sošku svatby v Káně. Každou neděli chodili na bohoslužby jeden druhého. Austin patřil do metodistické církve (Highland Park United Methodist Church). Nemusím souhlasit s jejich teologií, ale rozhodně vědí, jak jednat s lidmi s postižením. Christi a Austin byli v církevním hereckém souboru Spotlight Academy. Mají podobnou bohoslužbu, jako je katolická mše, a pak mají biblické studium.

Christi dál chodí na metodistické bohoslužby pro hendikepované a pak jde na katolickou mši.

Poté, co Austin zemřel, chtěla Christi žít dál v Dallasu. Od Austinova úmrtí jeho rodina pomáhá platit za jejich dvoupodlažní byt a lidé z okolí jí pomáhají například s nákupem potravin.

Jaké máte nejšťastnější vzpomínky na Austina?

Austin mě vždycky dokázal rozesmát a přimět k úsměvu. Vždycky, když jsem viděla, že přichází domů, jsem se ptala: „Jé, Austine, ahoj. Jak ses dneska měl?“ Vždycky mě rád objal. Vždycky jsem byla šťastná, když mě objímal. Jeho něžná láska mi chybí.

Christi s manželem Austinem. Foto: Christi Hockel-Davenport / facebook

Připadala jste si jiná než ostatní děti ve škole?

Judie: Christi byla celý život v inkluzivním vzdělávání, zásluhou fantastické učitelky Jan Wrightové, která byla přesvědčena, že se lidé s Downovým syndromem mohou naučit číst a psát. Tato učitelka věřila, že jsou schopní, čemuž v roce 1983 nikdo nevěřil. Později, na střední škole, Jan odešla do důchodu, ale každý den jsme Christi a její nejlepší kamarádku brali na tři vyučovací hodiny ze školy, abychom s nimi znovu prošli, co ten den probírali. Christi odmaturovala.

Bylo to pro vás těžké?

Christi: Nic pro mě není těžké. Je to pro mě velice snadné.

Judie: Bylo ti někdy líto, že máš Downův syndrom?

Christi: To mi vůbec neříkej, mami. Prostě mám Downův syndrom a nezapomeň, že mám navíc dvacátý první chromozom.

Judie: Tak to odpovídá na mou otázku.

Christi se dokonce setkala s Matkou Terezou, když byla malá. Vzala Christinu tvář do dlaní a řekla [mi]: „Nedělejte si starosti, matko, Panna Maria nad ní bdí.“ A tohle si od té doby připomínám.

Christie, co byste chtěla, aby lidé věděli o Downově syndromu?

Chci, aby byli nápomocnější; proto o tom taky mluvím. Lidé, kteří mají Downův syndrom, mohou změnit svět. Chytrost není vždycky tím, co dělá lidi šťastnými. Šťastnými je dělá to, když milují a jsou milováni.

Chci, aby mě lidé viděli jako výjimku: bylo mi umožněno žít. Kolikrát slycháme, jak lidé říkají, že jsou proti potratům „kromě“ – a pak vypočítávají výjimky. Chci, aby lidé věděli, kdo jsem: člověk s Downovým syndromem, který miluje a je milován.

Patti Maguire Armstrongová
National Catholic Register
Přeložila Alena Švecová

Patti Maguire Armstrongová
moderátorka, spisovatelka a novinářka

SVATÝ JOSEF: VZOR KATOLICKÉHO MUŽSTVÍ

Jaký má být skutečný muž? Dokážete ho definovat? Kdybyste viděli skutečného muže jít po ulici, všimli byste si ho?

Ve světě androgynní módy, fluidního „genderu“ a bujícího feminizmu je pravda o tom, kdo nebo co je muž, stejně nejednoznačná jako informace, které přicházejí ze sektoru veřejného zdravotnictví.

Říkají nám, že muž, který je příliš mužný – tedy maskulinní – je „toxic-ký“. Je narušený, pokud lpí na zastaralých rozdílech, které rozdělují pohlaví na mužské a ženské. Všechno je sociální konstrukt, všechno je psychologický jev, všechno je relativní vzhledem k době – všechno je všechno.

Ale na rozdíl od toho, co si myslí moderní nenáboženská kultura – ve skutečnosti tato kultura není nenáboženská, jen následuje falešné náboženství – existuje skutečný rozdíl mezi mužem a ženou a Bůh stvořil muže i ženu k úžasným účelům, které jsou zřetelně odlišné.

O ženách nyní píše i jiní autoři, ale v tomto případě se zaměřím na muže. Kdybyste si promluvili s mou ženou, možná by řekla, že je moudré rozhodnutí nepsat o tématu, na které nejsem skutečný odborník.

Každopádně pravdu o tom, co je to muž, lze najít ve slově, které se pro označení muže používá v latině. Latinsky se muž řekne *vir*, což je také kořen slova *virtu*, které znamená sílu. Odtud pochází anglické slovo „virtue“, které znamená ctnost. Být *vir* v podstatě znamená být ztělesněním samotné síly. A být ctnostný znamená být mužný.

Proto když čtete anglickou literaturu ze starších a zdravějších dob, autoři používají například slova „mužný“ k popisu něčích hrdinských a ctnostných skutků. „Mladý muž se zachoval mužně, když po svém prvním dni v práci snášel kritiku svého nadřízeného,“ kupříkladu.

Problémem je zženštilost

Opakem mužnosti je zženštilost. Než se vaše politicky korektní citlivost rozruší při pohledu na slovo, které se trochu podobá „ženskosti“, nezaměňujte prosím tyto dva

Bartolomé Esteban Murillo: Svatá rodina s ptáčkem (cca 1650)

pojmy. Zženštilost je vada ctnosti, zatímco ženskost představuje dokonalost ženy.

Podle starověkého úzu slovo „zženštilost“ v podstatě znamená „změkčilost“ nebo něco, co „snadno podlehne úderům“. Dalo by se například říci, že dveře jsou změkčilé, pokud jsou shnilé a nemají pevnou konstrukci.

Takto tomu vždy rozuměl svatý Tomáš Akvinský a velcí duchovní a teologičtí mistři. V dnešní době nikdo pořádně neví, co to znamená. Vlastně jsem zjistil, že většina lidí se domnívá, že toto slovo označuje člověka, kterého přitahují osoby stejného pohlaví. Zženštilý může být samozřejmě jakýkoli člověk, ale ze své podstaty to není sexuální termín.

V každém případě žijeme ve velmi zženštilé době. Většina mužů – a já mezi ně patřím! – byla z různých důvodů vychována v mírnějších podmínkách než naši předkové. Nevím, jak vy, ale já nejedním na koni, neodolávám šileným povětrnostním podmínkám – nehledě na kanadské zimy – ani netrpím v každodenním životě jako moji předkové.

Ve srovnání s lidmi v téměř celé historii si žiju velmi pohodlně podobně jako většina z nás.

To nás změkčilo, zženštilo.

Proč je pro dnešní muže tak těžké fungovat po několika hodinách spánku? Nebo se zbavit zlovyků, jako je prohlížení nemravných obrázků? Proč prostě nemůžeme odložit telefon a vzít do ruky knihu, abychom byli skutečně chytří?

Proč se muži tolik bojí mít velké rodiny nebo se postavit za svá práva proti lékařské tyranii?

Můj národ byl ukován ze sněhu a ledu statečnými muži, kteří riskovali své životy, aby si opatřili bobří kůže, a přesto se dnes většina mužů u nás neodvážá odmítnout potratem poskvřenou experimentální injekci jen proto, že by to mohlo znamenat omezení jejich životního pohodlí. Toto je problém.

Řešením je svatý Josef

Poslyšte, nemusíte být karikaturou muže, abyste byli skutečným mužem. Nikdo není povinen zvedat nad hlavu činky s obrovským závažím nebo pít syrová vejce a dělat ze sebe drsňáka. Ne, abyste byli skutečným mužem, musíte být mužem obětavým.

Svatý Josef, pěstoun Božího Syna, je pro nás dokonalým vzorem. Víme, že Kristus měl dvě přirozenosti, lidskou

Foto: © Vojtech Pospisil / Člověk a Víra

a božskou, a v tomto tajemném spojení byl Kristus Člověk vychován a vyrůstal pod vlivem Marie a Josefa.

Je snad nějakým tajemstvím, že Krista vychoval tesař a že zemřel zavěšen na dřevěném kříži?

Svatý Josef musel být mužný člověk, skutečný hrdina – koho jiného by si sám Bůh vybral za svého pozemského otce?

To znamená, že Josef byl obětavým mužem, služebníkem Pokorného služebníka. Když Kristus řekl, že „poslední budou první a první budou poslední“, je

docela možné, že tím popisoval i to, jaký vliv na něho měl svatý Josef.

Kromě toho pomyslete na zodpovědnost, kterou musel Josef nést na svých mužných bedrech, když nejen že vychovával Božího Syna, ale byl i cudným manželem jeho nebeské Matky! Existuje snad situace, kdy by byl člověk vystaven většímu tlaku? Myslím, že ne!

Ale nějakým způsobem to zvládl, protože – spolu se svou velkou svatostí – měl k zženštilosti velice daleko.

Rozvíjení návyků svatého Josefa

Rozsah tohoto článku není dostatečný na to, aby poskytl vyčerpávající odpověď na vše, co je potřeba k vypěstování ctnostných návyků, jaké měl svatý Josef.

Mohu vám však říci, že je to jednodušší, než si myslíte. Abyste se stali takovými jako Josef, musíte přijmout život pokání a umrtvování a dobrovolně dělat těžké věci. Ctnost není žádné tajemství, pěstuje se krví, potem a slzami – a samozřejmě modlitbou růžence.

Každý den musíme přijmout nový kříž nebo nově přijmout ten starý. Ať už je to fyzický, intelektuální nebo duchovní problém, musíme cítit motivaci, že máme dostát našemu označení *vir*.

Jinak riskujeme, že budeme nadále měknout, že se staneme zženštilými, což znamená, že zklameme své manželky, děti i církev.

*Kennedy Hall
TAN Direction
Přeložil Pavel Štíčka*

*Kennedy Hall
spisovatel*

POZVÁNKA NA SMÍRNOU POUŤ

Brno, sobota 26. března 2022

Smírná pouť bude obětována

- za zastavení potratů
- za obrácení všech, kteří se na potratech podílejí
- za oběti potratů a za matky v pozhnaném stavu

Průběh pouti

- 14:00 Pobožnost v Loretánské kapli u kostela sv. Janů na Minoritské ulici
14:40 Odchod procesí z Loretánské kaple k palladiu města Brna – obrazu Panny Marie Svatotomské v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Starém Brně, se zastávkou k modlitbě u Mariánského sloupu na náměstí Svobody
12:30 Příchod procesí do baziliky, pobožnost ke sv. Ritě, poté modlitba posvátného růžence a adorace Nejsvětější Svátosti

Informace o pouti jsou dostupné na stránkách zvestovani.neposkvrnene.cz.

Bartolomě Esteban Murillo: Zvěstování (cca 1660)

VĚRNOST, VÍRA, MODLITBA A DŮVĚRA

Situace eskaluje velmi rychle. Když nyní vzniká toto číslo *Monitoru*, je to jen něco málo přes týden od začátku války. Války, která je ze strany agresora označována za „speciální vojenskou operaci“, a to skrze invazi, která je zas pojmenována jako „zvláštní mírová mise“. „Demilitarizace země“ je zase označení pro hanebné válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. I naše jazyková zkušenost má podobně zavádějící eufemismy, ba přímo nepravdy, tak nějak v krvi, žel Bohu. „Změnou klimatu“ se nazývá znečištěné životní prostředí, „sexuální pracovnice“ jsou prostitutky, často vydírané svými „supervizory“, „lidové republiky“ jsou oligarchie, „přerušování těhotenství“ je prostě usmrcení nevinného a bezbranného člověka.

Nevím, kde se konflikt přesune, než se k Vám dostanou naše stránky tohoto vydání, ale všichni se určitě stále intenzivně modlíme za mír a urovnání konfliktu na Ukrajině. Víme, že nikdo z nás z tohoto světa nevyvázne živý, musí projít branami smrti. Ale nikoli branami válečnými. Modlitba je zbraň nejučinnější a není to fráze. Ukazuje na smysl existence člověka, který je tělem, ale i duší, obrazem Božím a chtěným dítětem na potem, slzami i krví zbrocené hlíně zemského povrchu. Říkal to Viktor Frankl: „Člověk může přijít o všechno kromě jediného: nikdo mu nemůže vzít ‚poslední lidskou svobodu‘ – vybrat si za jakýchkoliv okolností svůj vlastní přístup, svou vlastní cestu.“ A je to přesně tak. Naše cesta je dána, jsme povoláni Bohem sloužit Jemu i člověku, nést každodenní kříž menších i obrovských břemen a vědět, že čím těžší jsou, tím se, a v tom je i zákon fyziky, stáváme silnějšími.

„Dnes je pátek [4. 3. 2022]. Mnoho z nás se zúčastnilo nebo se zúčastní bohoslužby Křížové cesty. Prosím o modlit-

Kaple v dominikánském Centru sv. Martina de Porres v ukrajinském Fastivě. Foto: fr. Michailo Romaniv OP / facebook

by za ty, kteří se právě dotýkají kříže na Ukrajině. Opravdu. Pro ty, kteří stejně jako Maria truchlí za své děti, rodiče, bratry, přátele. Velmi často pro ně můžeme udělat málo, prožíváme prázdnotu a bezmocnost, ale vždy můžeme stát v modlitbě, spolu s nimi pod křížem, hledět na Toho, který za nás položil svůj život. Rok Svatého Kříže začne tuto neděli [6. 3. 2022] na Ukrajině. Když římskokatoličtí biskupové rozhodli, že právě v tomto období budeme uvažovat o tajemství kříže, nikdo netušil, že to bude čas války. Jaké prorocké rozhodnutí to bylo,“ citoval dominikánský kněz Hieronym Kaczmarek na svém facebookovém profilu spolubratra Jarosława Krawieca OP z Kyjeva.

Ale musíme být i obezřetní a opatrní. Dnešní války mají trojrozměrný charakter, i když princip zla zůstává stále stejný. Po dvou letech pandemie jsme již nabrali zkušenosti, které se mohou hodit. Rychlá

a vášnivá solidarita (šili jsme roušky na jaře 2020) se může mrknutím oka změnit na nenávisť a nálepkování, ba na selekci společnosti (už dneska mají obchody na výloze nápisy „Rusákům vstup zakázán“ a zmrzlina se změnila na Ukrajinskou). Ukvapenost je pochopitelná, zažili jsme všichni šok a moc a rychle chceme pomáhat dobru na svět. Ale Spasitel už přišel, přeci. Naši zásadní úlohou je věrnost, uchování pokladu víry a vytrvalá modlitba se zralou, ale stále dětskou důvěrou vloženou do Otcova náručí. Říkal Karel Čapek, že „národ nepředěláš, ledaže bys měl na to staletí, jenom davy můžeš vést dnes tak a zítra tak.“ Pozor na manipulaci, na sílu davu a nekontrolovaných emocí velkých skupin lidí. Myslím, že růženec svou jednoduchostí a hloubkou zároveň je teď ta nejlépe strávená půlhodina dne. Třeba místo televizních zpráv.

–zd–